

Spoštovanje zgodovinske resnice; kaj pa komunistična koncentracijska in delovna taborišča?

Kot vsako leto je bila tudi letos v spominskem parku pod Ljubljem slovesnost, tokrat posvečena 67-letnici osvoboditve tamkajšnje podružnice koncentracijskega taborišča Mauthausen. Slavnostni govornik, predsednik države dr. Danilo Türk, je v svojem govoru med drugim povedal: »Ugotovitve zgodovinarjev, osvobodjene političnih prilepi vseh barv, naj pripomorejo k ohranjanju spomina na vse žrtve. Poznati in povedati moramo vse resnice.«

Kot zgodovinar, ki se že več kot dvajset let ukvarjam s proučevanjem zločinov komunističnega totalitarnega režima na Slovenskem, se z njegovimi navedenimi besedami v celoti strinjam. Treba je ohraniti spomin na vse žrtve, ki so jih med slovenskim narodom povzročili fašizem, nacizem in komunizem. To med drugim od vseh nas terja, da se končno soočimo s kruto zgodovinsko resnico, ki nam je bila ves čas komunističnega totalitarizma skrbno in načrtno prikrivana, namreč, da na Slovenskem niso obstajala samo nacistična koncentracijska in delovna taborišča, kot je bilo tisto pod Ljubljem, ampak tudi komunistična koncentracijska in delovna taborišča. Potem ko je ob koncu vojne povsod v osvobodjeni Evropi potekalo osvobajanje preživelih internirancev iz nacističnih koncentracijskih taborišč, pa jih je v Sloveniji komunistična oblast začela ustanavljati. Maja in junija 1945 je namreč OZNA kot tajna politična policija KPS v Sloveniji ustanovila blizu 10 večjih in nekaj manjših taborišč, ki jih je v svojih dokumentih sama imenovala koncentracijska taborišča. Največja in najbolj zloglasna so bila naslednja: Št. Vid nad Ljubljano, Škofja Loka, Teharje, Brestrnica, Studenci, Strnišče pri Ptuj in Hrastovec pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah. V njih je bilo poleg okoli 12.000 domobrancev zaprtih tudi več kot 10.000 nemških, madžarskih ter slovenskih civilistov, med katerimi so bili tudi otroci in starčki.

Tako kot v nacističnem taborišču pod Ljubljem so tudi v teh koncentracijskih taboriščih interniranci umirali od oslabele, bolezni in mučenja. Iz koncentracijskih taborišč za domobrance v Št. Vidu nad Ljubljano, Škofji Loki in Teharjah pa so bili skoraj vsi interniranci odpeljani v smrt, kar pomeni, da je šlo za taborišča smrti, ki se niso v ničemer razlikovala od najbolj zloglasnih nacističnih koncentracijskih taborišč, kot so bila npr. Auschwitz, Dachau, Mauthausen, Treblinka, Sobibor in druga.

V Sloveniji smo po vojni imeli tudi okoli 20 delovnih taborišč. Leta 1945 so bila najprej ustanovljena 4 kazenska taborišča za kaznjence, ki so bili obsojeni na odvzem prostosti s prisilnim delom (Kočevje, Teharje, Brestrnica, Studenci). V njih je bilo leta 1946 na prestajanju kazni več kot 6.000 kaznjencev. Tem delovnim taboriščem se je leta 1949 pridružilo še precej večje število delovnih taborišč za obsojence na t. i. poboljševalno in družbeno koristno delo. Ti obsojenci so kot suženjska delovna sila gradili večje tovarniške objekte, kot npr. Titove zavode (Litostroj) v Ljubljani, tovarno glinice in aluminija v Strnišču pri Ptuj (sedaj Kidričevo) in hidroelektrarne Medvode, Moste pri Žirovnici, Mariborski otok in še bi lahko naštevati.

Teh koncentracijskih in delovnih taborišč predsednik Slovenije dr. Danilo Türk v svojem govoru ni omenil niti z eno samo besedo, kot da jih nikoli ni bilo. Sprašujem se, ali zanje sploh ne ve ali pa se spreneveda. Verjetno bo držalo drugo, kajti težko je verjeti, da bi tako izobražen in razgledan politik, kot je on, ne vedel, kaj se je v povojnih letih dogajalo v Sloveniji. Ne nazadnje sem o komunističnih koncentracijskih in delovnih taboriščih v Sloveniji podpisani v letih 2006–2007 pripravil in uredil kar tri obsežne zbornike dokumentov in pričevanj, ki jih je izdal Sektor za popravilo krivic in za narodno spravo pri Ministrstvu za pravosodje, katerega vodja sem bil.

Seveda sta zaradi tega Sektor za popravilo krivic in za narodno spravo ter nato iz njega nastali

Študijski center za narodno spravo postala tarča najhujših ideoloških napadov s strani tistih slovenskih zgodovinarjev, ki jih sam imenujem advokate propadlega komunizma. Neki takšen zgodovinar, ki je svojo kariero začel na Marksističnem centru pri CK ZKS, je leta 2008 Vlado Republike Slovenije celo pozval, naj Študijski center za narodno spravo enostavno ukine, kar naj bi preprečil njen predsednik Borut Pahor. Je pa temu pozivu sledil tedanji minister za pravosodje Aleš Zalar, tako da njegovo ministrstvo Študijskemu centru za narodno spravo enostavno ni hotelo nakazati denarja za plače zaposlenim.

Ker naj bi bil predsednik Republike Slovenije predsednik vsem njenim državljanom, bi bilo prav, da bi v svojem govoru poleg tistih, ki so trpeli in umirali v nacističnem koncentracijskem taborišču pod Ljubljem, vsaj omenil tudi tiste, ki so po vojni trpeli in umirali

v komunističnih koncentracijskih in delovnih taboriščih, in se jim v imenu Republike Slovenije tudi opravičil. Vendar tega ni storil. Upati je samo, da ne zato, ker bi tudi obstoj teh taborišč in trpljenje njihovih internirancev smatral za zgolj drugorazredno temo.

Dr. Milko Mikola, Škofja vas

Politične, gospodarske in razvojne spodbude

V nastali finančno-gospodarski situaciji sprejema Vlada nujne ukrepe za razreševanje aktualnih kriznih razmer. Na eni strani odločno klesti proračunske izdatke, po drugi strani znižuje plače državnim uslužbencem (vključno z uslužbenci v javnem sektorju) ter pokojnine. Zdi se, da so ti ukrepi utemeljeni. Vendar niti strateški pristop k reševanju teh kritičnih razmer niti sama razporeditev in način izvedbe teh ukrepov nista primerna – tudi če pristanemo na

Zaupanje

Karitas *

Spoštovani!

Pred vami so življenjske preizkušnje družin, ki potrebujejo podporo in pomoč. Verjamemo, da nam bo skupaj z vami uspelo njihovo življenje premakniti na bolje.

»V tiski se je znašla gospa M. Z., ki živi sama z dvema otrokoma. Pred leti se je zaradi nasilnega moža razvezala. Še po razvezi je prihajal in bil nasilen do nje in hčerke. Hčerka je zaradi pritiska, groženj in njegovega ustrahovanja zbolela za anoreksijo. Obiskuje srednjo šolo in se redno zdravi. Sin obiskuje OŠ. Mati je zaradi moževega ustrahovanja in pritiskov psihično zbolela. Redno se zdravi. Je težko zaposljiva. Večkrat ima samomorilsko nagnjenja. Iz ZPIZ prejema nadomestilo za brezposelnost in otroški dodatek. Mož noče plačevati preživnine. Zaradi strahu pred njegovim maltretiranjem se ga boji tožiti. Težko se preživlja. Nizki dohodki ji včasih ne zadoščajo niti za preživetje. Domača Župnijska Karitas ji redno pomaga s hrano, deležna je tudi svetovanja. Vedno pa se pojavijo potrebe, ki jih Karitas ne more pokriti. Za družino je prehud zalogaj že poračun elektrike, plačilo ogrevanja pozimi. Še posebej težko pa poravnava mesečne položnice za stanovanje. Za redne potrebe bi družina potrebovala 923,00 evrov. Spoštovani bralci tednika Demokracija, na vas se obračamo s prošnjo, da skupaj pomagamo tej družini. Hvala!«

Slovenska Karitas, Kristanova ulica 1, 1000 Ljubljana, TRR: 02140-0015556761, Sklic: 00 500904, Namen: zaupanje. Informacije: 01/300 59 60 ali www.karitas.si/zaupanje